

Motion till riksdagen

1988/89:Jo256

av Elving Andersson (c)

Statsbidraget till gödselvårdsanläggningar

Mjölkproduktionen i Bohuslän minskar nu dramatiskt och betydligt mer och snabbare än i landet i övrigt.

Antalet lantbruksföretag med mjölkkor har minskat från 2 200 1977 till 1 200 1987. Antal mjölkko-företag har alltså nära nog halverats på 10 år, över 1 000 företag har försvunnit den senaste 10-årsperioden, och endast 1 100 finns således kvar. Antalet mjölkkor har minskat med 4 500 under samma 10-årsperiod från 21 000 kor 1977 till 16 500 kor 1987, vilket är 21,5% i minskning i Bohuslän medan minskningen i hela landet är 12%.

Bohusläns lantbruk är inte lika "starkt" som lantbruket längre söder- eller österut i landet. Vi har i Bohuslän ett mer "småskaligt brukande", ofta med en stor del arrenderad mark till en mindre ägd gård. Förmågan och viljan att göra investeringar i fasta anläggningar är därför mindre än om brukaren äger hela eller större delen av marken.

Nedgången av både antal anläggningar och antal kor drabbar nu de svagare jordbruksområdena mest. Det här är tvärtemot vad riksdagen uttalat, nämligen att det är viktigt och önskvärt att animaliebaserade företag bibehålls just i skogs- och mellanbygder. Strukturen på företagen är i Bohuslän små och medelstora familjeföretag med huvuddelen besättningar på 15–20 mjölkkor. I den här gruppen behövs nu investeringar för arbets- och djurmiljö i stallarna och stimulans, uppmuntran och stöd. Det är annars mycket stor risk för ökade avgångar av företag och att minskningen av mjölkkor accelererar ännu mer.

De nya kraven till följd av utökning av skötselagen innebär att mjölkproducenterna nu måste investera i utökade och nya lager för stallgödsel och urin.

Den stimulans med ett 20-procentigt statsbidrag för utökning av lagerkapacitet från 6–8 respektive 10 månader är helt otillräckligt.

För att nå upp till de krav som finns enligt skötselagen krävs investeringar i stallgödsellager i Bohuslän på minst 100 milj. kr.

I stimulansbidrag för dessa investeringar kan i bästa fall utgå 5–10 milj. kr. Lantbrukarna kan alltså få högst en tiondel i bidrag för att förbättra lagringen av stallgödseln. Det här är totalt otillräckligt för att stimulera lantbrukare att göra stora investeringar. Resultatet blir i stället att ännu fler lantbrukare slutar med mjölkkor.

Vad som i stället måste till är stimulans och markering att vi menar något med uttalandena att mjölkproduktion skall finnas kvar i våra bygder. Lantbrukarna måste därför få minst 50% i statsbidrag för de ökade krav på

stallgödsellager som är resultatet av vårt kustnära läge och reglerna i skötsellagen. Medel till detta bör tas från den s k handelsgödselavgiften.

Mot. 1988/89
Jo256

Får inte lantbrukarna den här föreslagna ökade stimulansen kommer ännu fler att sluta med mjölkproduktion och i stället arbeta utanför lantbruket. I stället för att odla vall som tar vara på näringsläckage kommer de att odla mera spannmål, vilket i stället ökar läckage av växtnäring till havet, tvärtemot vad som är önskvärt.

Bohuslän har ett unikt läge och unika förutsättningar för att bedriva vallbaserad husdjursskötsel. Stimulera de möjligheterna i stället för att minska dem.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om höjning av statsbidraget till gödselvårdsanläggningar.

Stockholm den 25 januari 1989

Elving Andersson (c)